

מִמִּשְׁבָּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה, בְּגִין דְּאֵתְלַבְּשֵׁת
 וְאֵתְאַחַדְתּוּ בְּגִבּוֹרְתָא עֲלָאָה, וְהָאִי,
 אוֹף נָמִי מִלְךְ אַקְרִי, וּבְגִינָה קַיִמָּא אַרְעָא.
 אִימְתִי, בְּשַׁעְתָּא דְּאֵתְאַחַדְתּוּ בְּמִשְׁפָּט. כְּמָה דְּאֵתְ
 אִמֵּר, (משלי כט) מִלְךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אַרְצָא. וְדָא
 קַרִינָן מִלְכוּ דְּשָׁמַיָא, וַיְהוּדָה אֵתְאַחִיד בָּהּ, וַיְרִית
 מִלְכוּתָא דְּבְאַרְעָא.

רְבִי (אבא) יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק חֲזוּ קְאָזְלִי בְּאַרְחָא.
 אִמֵּר רְבִי יִצְחָק, נִפְתַּח בְּמִלִּי דְּאוֹרִייתָא וְנִיזִיל.
 פְּתַח רְבִי יִצְחָק וְאִמֵּר, (בראשית ג) וַיִּגְרֹשׁ אֶת הָאָדָם וַיִּשְׁכַּן
 מִקְדָּם לְגִן עֵדֶן וְגו'. הָאִי קָרָא אוֹקְמוּזָה חֲבַרְיָא. אֲבָל
 וַיִּגְרֹשׁ, כְּבַר נָשׁ דְּגַרִישׁ לְאַנְתִּיתִיהּ, אֶת הָאָדָם דִּיִּקְאָ.

תָּא חֲזִי, רָזָא דְּמַלְכָּה, אָדָם בְּמָה דְּחָטָא אֶתְפִּס,
 וְגַרִים מוֹתָא לִיָּה וְלְכָל עַלְמָא, וְגַרִים לְהֵתוּא

לשון הקודש

מִמִּשְׁבָּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה, מְשׁוּם שְׁהֵתְלַבְּשָׁה וְנִאֲחֻזָּה בְּגִבּוֹרָה עֲלִינוּה, וְגַם זֶה נִקְרָא מִלְךְ, וּבְשִׁבִילָה עוֹמְדַת הָאָרְצָא, מְתִי? בְּשַׁעָה שְׁנַאֲחֻזוֹת בְּמִשְׁפָּט, כְּמוֹ שְׁנַאֲמֵר (משלי כט) מִלְךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אַרְצָא. וְלִזוֹ קוֹרְאִים מִלְכוּת הַשָּׁמַיִם, וַיְהוּדָה נִאֲחֻז בָּהּ, וַיְרִישׁ הַמִּלְכוּת שְׁבַּאֲרָא.

רְבִי (אבא) יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק חֲזוּ הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אִמֵּר רְבִי יִצְחָק, נִפְתַּח בְּדַבְרֵי תוֹרָה וְנִלְךְ. פְּתַח רְבִי יִצְחָק וְאִמֵּר, (בראשית ג) וַיִּגְרֹשׁ אֶת הָאָדָם וַיִּשְׁכַּן מִקְדָּם לְגִן עֵדֶן וְגו'. פְּסוּק זֶה בְּאוֹרוֹהוּ הַחֲבַרְיָא, אֲבָל וַיִּגְרֹשׁ, כְּמוֹ כֵּן אָדָם שְׁמַגְרִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ, אֶת הָאָדָם דִּיִּקְאָ.

כֵּא רָאָה סוּד הַדְּבַר, אָדָם נִתְפַּס בְּמָה

אֵילָנָא דְחֵטָא בֵּיה תִירוּכִין, לְאַתְרָכָא בֵּיה,
וְלַאֲתֵרְכָא בְּבִנוּי לְעֵלְמִין. חָדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיִּגְרֶשׁ
אֶת הָאָדָם, אֶת דִּיִּיקָא, כְּמָה דְכְּתִיב, (ישעיה ז) וְאַרְאֶה
אֶת ה'. אוּף חֲבִי אֶת הָאָדָם.

וַיִּשְׁכֵּן מִקְדָּם לְגִן עֵדֶן וְגו', הָאִי לְתַתָּא. וּכְמָה
דְּכְרוּבִים לְעֵילָא, אִית פְּרוּבִים לְתַתָּא, וְהָאִי
אֵילָנָא אֲשֶׁרִי עֲלִיָּיהוּ. וְאֵת לְהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת,
אֵינון טַפְסִי דְשִׁלְחוּבִי דְאַשָּׂא, מִתְהוּא חֶרְבָא
דְּמִתְלַהֲטָא. הַמִּתְהַפֶּכֶת, דָּא הָאִי חֶרְבָא, דִּיִּינְקָא
בְּתֵרִין סְטָרִין, וְאֵתְהַפֶּכָא מִסְטָרָא דָא לְסְטָרָא אַחְרָא.

דְּבָר אַחַר הַמִּתְהַפֶּכֶת, דָּא לְהַט אֵינון טַפְסִי
דְשִׁלְחוּבָא (ס"א דְמַלְכוּתָא) דְקִאֲמָרֵן, דְּמִתְהַפֶּכֶן
לְזַמְנִין גּוּבְרִין וְלְזַמְנִין נָשִׁין, וּמִתְהַפֶּכֶן מְדוּכְתִיָּיהוּ

לשון הקודש

לְהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת אֵלוּ דְגִמְת
שְׁלֵהֶבֶת שֶׁל אֵשׁ מְאוּתָהּ הַחֶרֶב
שְׁמִתְלַהֲטָת. הַמִּתְהַפֶּכֶת – זו הַחֶרֶב הַזוּ,
שִׁינְקָת בְּשַׁנֵּי צְדָדִים, וּמִתְהַפֶּכֶת מִצֶּדֶד זֶה
לְצֶדֶד אַחֵר.

דְּבָר אַחֵר, הַמִּתְהַפֶּכֶת – זו לְהַט אוֹתָן
צוּרוֹת הַשְּׁלֵהֶבֶת (שֶׁל הַמְּלָכוֹת) שְׁאֲמָרְנוּ,
שְׁמִתְהַפֶּכּוֹת לַפְעָמִים גְּבָרִים וְלַפְעָמִים
נָשִׁים, וּמִתְהַפֶּכּוֹת מִמְקוֹמָם לְכָל, וְכָל זֶה

שְׁחֵטָא, וְגַרְם מוֹת לוֹ וְלְכָל הָעוֹלָם, וְגַרְם
לְאוֹתוֹ עֵץ שְׁחֵטָא בּוֹ גְרוּשִׁים, לְהַגְרֵשׁ בּוֹ
וּלְהַתְגַּרֵּשׁ בְּבִנוּי לְעוֹלָמִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב
וַיִּגְרֶשׁ אֶת הָאָדָם, אֶת דִּוְקָא, כְּכָתוּב
(ישעיה ז) וְאַרְאֶה אֶת ה'. אַף כָּאֵן אֶת
הָאָדָם.

וַיִּשְׁכֵּן מִקְדָּם לְגִן עֵדֶן וְגו' – זֶה לְמַטָּה.
כְּמוֹ שְׁכְרוּבִים לְמַעְלָה, יֵשׁ כְּרוּבִים
לְמַטָּה, וְהַשְּׂרָה הָעֵץ הַזֶּה עֲלֵיהֶם. וְאֵת

לְכֹלֵא. וְכֹל דָּא, לְשִׁמּוֹר אֶת דְּרֹךְ עֵין תְּחִיִּים. מָאן
דְּרֹךְ, כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה מג) הַנּוֹתֵן בַּיָּם דְּרֹךְ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה שְׁפִיר, וְהָכִי הוּא וְדָא, דְּגָרִים
אָדָם לְהֵהוּא אֵילָנָא דְחָטָא בֵּיה לְאַתְרַבָּא,
וְאִפִּילוּ שְׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא נְמִי, כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה
ב) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם, אֲבָל שְׁפִיר קְאָמְרַתְי,
דְּהָא מְדוּכְתִּיָּה מִשְׁמַע, דְּכְתִיב וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם, בְּגִין
דְּדָא שְׁלִימוּ דְאָדָם הוּא.

וּבַמַּה הוּא יוֹמָא אֲתַפְּגִים סִיחָרָא, עַד דְּאֵתָא נַח
וְעָאֵל בְּתִיבְתָא (נ"א בְּתִיבְתָא). אֲתוּ חֵיבָא
וְאֲתַפְּגִים. עַד דְּאֵתָא אֲבָרְתָם (וְאֲתַקְיָמוּ), וְקִימָא בְּשְׁלִימוּ
דִיעֲקֵב וּבְנֵי. וְאֵתָא יְהוּדָה וְאֲחִיד בֵּיה, וְאֲתַקֵּר
בְּמַלְכוּתָא, וְאֲחִסִּין לִיה אֲחִסְנַת עֲלָמִין, הוּא וְכֹל בְּנֵי
בְתָרוֹי, הָדָא הוּא דְכְתִיב, יְהוּדָה אֵתָה יוֹדוּךְ אֲחִידְךָ.

לשון הקודש

מִשְׁמַע, שְׂכַתוּב וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם,
מְשׁוּם שְׁזוּהֵי שְׁלֵמוֹת הָאָדָם.
וּמֵאֲתוּ יוֹם נִפְגְּמָה הַלְבָנָה, עַד שְׂבָא
נַח וְנִכְנַס בְּתִשׁוּבָה וּלְתַבְחָה. בְּאוּ
הַרְשָׁעִים וְנִפְגַּם. עַד שְׂבָא אֲבָרְתָם
וְעִמְדוֹ וְעִמְדוֹ בְּשְׁלֵמוֹת שְׁל יַעֲקֹב וּבְנָיו.
וּבְאֵ יְהוּדָה וְאֲחִזוּ בָהּ, וְהִתְחַזַּק בְּמַלְכוּת,
וַיִּרְשׁ אוֹתָהּ יִרְשַׁת עוֹלָמִים הוּא וְכֹל

כְּדִי לְשַׁמֵּר אֶת דְּרֹךְ עֵין תְּחִיִּים. אִיזו
דְּרֹךְ? כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (שם מג) הַנּוֹתֵן בַּיָּם
דְּרֹךְ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יָפָה, וְכֹךְ זֶה וְדָא
שְׁגָרִים אָדָם לְאוֹתוֹ עֵין שְׁחָטָא בּוֹ
לְהַתְגַּרְשׁ, וְגַם לְשְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם, כְּמוֹ
שְׁנַאֲמַר (שם א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם,
אֲבָל יָפָה אֲמַרְתְּ, שְׁהָרֵי מִמְקוֹמוֹ

(ס"א בגין דדיליה מלכותא עליהו, כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (דברי הימים א ה) כּי יְהוּדָה גְּבַר
בְּאַחֵיו, יוֹדוּךְ אַחִיד) וְדָאֵי בְּשַׁעְתָּא דְקַיְימוּ יִשְׂרָאֵל עַל יַמָּא,
דְּכֻלְּהוּ אוֹדוּ לֵיהּ, וְנַחְתּוּ אֲבַתְרִיהּ בְּיַמָּא.

יְדָךְ בְּעֶרְףְּ אִיבִיד, כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (שופטים א) יְהוּדָה
יַעֲלָה (בַּתְּחִלָּה). יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ בְּנֵי אָבִיךָ, כְּלָלָא
דְּכָל אֵינוֹן שְׂאֵר שְׁבֻטִין, בְּגִין דָּא בְּנֵי אָבִיךָ, וְלֹא בְּנֵי
אָמְךָ. בְּנֵי אָבִיךָ, הָא כְּלָהוּ שְׂאֵר שְׁבֻטִין, דְּאֵף עַל
גַּב (בספרים ישנים דאינון אהפליגו) דְּאֵתְפְּלִיג לְתַרִין מְלַכּוֹן, כַּד
הָיוּ סְלָקִין לִירוּשָׁלַם, הָיוּ סַגְדִין וְכַרְעוּ לְמַלְכָּא
דְּבִירוּשָׁלַם, בְּגִין דְּמַלְכוּתָא דִירוּשָׁלַם, (דף רלז ע"ב)
מִמַּלְכוּתָא קַדִישָׁא (שְׁלָמָא) מְנִיָה הוּא.

יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ, וְלֹא כְּתִיב וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, דְּאֵי כְּתִיב
וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, לְאוּסָפָא לְשָׂאֵר עַמִּין. וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ

לשון הקודש

הַשְּׁבֻטִים, מְשׁוּם זֶה בְּנֵי אָבִיךָ וְלֹא בְּנֵי
אָמְךָ. בְּנֵי אָבִיךָ - הָרִי כָּל שְׂאֵר
הַשְּׁבֻטִים. שְׂאֵף עַל גַּב וְשָׂהֵם נַחֲלָקוּ
שְׁנַחֲלָקוּ לְשֵׁנֵי מַלְכוּת, כְּשִׁהוּ עוֹלָם
לִירוּשָׁלַם הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים
לְמַלְךְ שְׁבִירוּשָׁלַם, מְשׁוּם שְׁמַלְכוּת
ירוּשָׁלַם מִמַּלְכוּת הַקְּדוּשָׁה. (שולטת)
מִמְּנוּ הֵיטָה
יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ, וְלֹא כְּתוּב וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ,

בְּנֵי אַחֲרָיו. זֶהוּ שְׁכַתּוּב יְהוּדָה אֵתָה
יוֹדוּךְ אַחִיד. וּמְשׁוּם שְׁמַלְכוּת שְׁלוֹ עֲלֵיהֶם,
כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (דברי הימים א ה) כּי יְהוּדָה גְּבַר בְּאַחֵיו.
יוֹדוּךְ אַחִיד וְדָאֵי בְּשַׁעְתָּא שְׁעַמְדוּ יִשְׂרָאֵל
עַל הָיִם, שְׁכָלָם הוֹדוּ לוֹ וַיִּרְדּוּ אַחֲרָיו
לָיִם.

יְדָךְ בְּעֶרְףְּ אִיבִיד, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (שופטים א)
יְהוּדָה יַעֲלָה וּבַתְּחִלָּהוּ. יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ בְּנֵי
אָבִיךָ, כְּלָלָא שְׁל כָּל אוֹתָם שְׂאֵר

לֹא כְּתִיב, אֶלָּא בְּזִמְנָא דִּי יֵיתִי מִלְכָּא מְשִׁיחָא, דְּכְתִיב,
 (ישעיה מט) שָׂרִים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, הַשָּׂתָא דְאָמַר יִשְׁתַּחֲוּוּ,
 לְאַחֲזָא דְיִשְׂרָאֵל בְּלָתּוּ בְּלַחֲזוּדֵיהוּ, בְּלָתּוּ יִפְלַחֲוּ
 לְרִישָׁא דְגּוּלָּה, לְרֵאשׁ דְּבַבְל, וְלֹא שְׂאָר עַמּוּן:

גּוּר אַרְיָה יְהוּדָה, בְּקַדְמִיתָא גּוּר, וּלְבַתָּר אַרְיָה,
 וְרִזָּא דְמַלְכָּה בְּקַדְמִיתָא נְעַר, וּלְבַתָּר אִישׁ, (שמות טו)
 יִי אִישׁ מְלַחְמָה. מְטָרְף בְּנֵי עֲלִיתָ, מָאִי מְטָרְף.
 לְאַבְלָלָא מְלֶאךְ הַמְּוֹת, דְּאִיהוּ קְיִימָא עַל טָרְף,
 לְשִׁינְצָאָה בְּנֵי עֲלָמָא, וְלֹא מְשִׁיב. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר,
 (מיכה ה) וְטָרְף וְאִין מְצִיל. (ומהו) וּמַתְּחִיָּא טָרְף
 אֶסְתַּלְקַת שְׂכִינְתָּא.

כְּרַע, בְּגִלּוּתָא דְבַבְל. רַבִּין, בְּגִלּוּתָא דְאַדּוּם.
 כְּאַרְיָה, דְּאִיהוּ תְּקִיפָא. וּכְלָבִיא, דְּאִיהוּ
 תְּקִיפָא יְתִיר. כֶּךָּ יִשְׂרָאֵל תְּקִיפִין אִינוּן. דְּבְנֵי עֲלָמָא

לשון הקודש

וְאַחַר כֶּךָּ אִישׁ, (שמות טו) ה' אִישׁ מְלַחְמָה.
 מְטָרְף בְּנֵי עֲלִיתָ, מַה זֶה מְטָרְף?
 לְהַכְלִיל אֶת מְלֶאךְ הַמְּוֹת, שֶׁהוּא עוֹמֵד
 עַל טָרְף לְכַלּוֹת אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם וְלֹא
 מְצִיל, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (מיכה ה) וְטָרְף וְאִין
 מְצִיל. (ומהו) וּמַתְּחִיָּא טָרְף מִסְתַּלְקַת
 הַשְּׂכִינָה.

כְּרַע - בְּגִלּוּת בְּבַל. רַבִּין - בְּגִלּוּת
 אַדּוּם. כְּאַרְיָה - שֶׁהוּא חֲזָק. וּכְלָבִיא -

שָׂאֵם כְּתוּב וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ - לְהוֹסִיף אֶת
 שְׂאָר הָעַמִּים. לֹא כְּתוּב וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ אֶלָּא
 בְּזִמְן שְׂבִיבָא מְלֶךְ הַמְּשִׁיחִת, שְׂכַתּוּב (ישעיה
 מט) שָׂרִים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ. עַכְשָׁו שְׂאָמַר
 יִשְׁתַּחֲוּוּ, לְהִרְאוֹת שְׂכַל יִשְׂרָאֵל לְבַדָּם,
 כְּלָם יַעֲבִדוּ לְרֵאשׁ הַגּוּלָּה, לְרֵאשׁ שְׂל
 בְּבַל, וְלֹא שְׂאָר הָעַמִּים.

גּוּר אַרְיָה יְהוּדָה, בְּתַחֲלָה גּוּר וְאַחַר
 כֶּךָּ אַרְיָה. וְסוּד הַדְּבָר - בְּתַחֲלָה נְעַר

עֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת מִפְתִּיחַ וּדְחָקוֹן לֹאן, וְאִינּוֹן
קִיָּמִי בְּדַתִּיהוֹן וּבְנִימוּסִיהוֹן כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא.

כִּךְ שְׂכִינְתָא, דְּאַף עַל גַּב דְּכְתִיב, (עמוס ה) נִפְלָה לֹא
תּוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, הִיא תְּקִיפָא כְּאַרְיֵה
וּכְלָבִיא בְּהֵאֵי נִפְיָלָה. מַה אַרְיֵה וְלָבִיא לֹא נִפְלִין,
אַלֵּא בְּגִין לְמִטְרָף טְרַפָּא וְלִשְׁלִטָּאָה, דְּהֵא מִרְחִיק
אַרְח טְרַפֵּיהּ, וּמִשְׁעֵתָא דְאַרְח נִפְל, וְלֹא קָם עַד
דְּדָלִיג עַל טְרַפֵּיהּ וְאָכִיל לָהּ. כִּךְ שְׂכִינְתָא לֹא נִפְלָה
אַלֵּא כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא, בְּגִין לְנִקְמָא מִעַמּוּן עֹבְדֵי
עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, וְלְדָלְגָא עֲלֵייהוּ. כְּמַה דְּאַתָּ
אָמַר, (ישעיה סג) צוּעָה בְּרוּב כַּחוּ.

מִי יְקִימְנוּ, הוּא לֹא יְקוּם לְנִקְמָא מִנֵּיהוּ נוֹקְמָא
זַעֲרָא, אַלֵּא מִי יְקִימְנוּ. מִי, כְּמַה דְּאַתָּ אָמַר,
מִי יִרְפָּא לָךְ, וְהוּא אִיהוּ עֲלֵמָא עֲלָאָה, דְּבִיָּה (איכה ב)

לשון הקודש

את טְרַפּוּ, ומִשְׁעָה שְׁמֵרִית נופל, וְלֹא
קָם עַד שְׁקוּפִין עַל טְרַפּוּ וְאוּכְלוּ, כִּךְ
שְׂכִינְתָא לֹא נִפְלָת אַלֵּא כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא,
כְּדֵי לְנִקְם מִעַמּוּן עֹבְדֵי עֲבוֹדַת
כוֹכָבִים וּמִזְלוֹת וְלִקְפֹּץ עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ
שְׂנַאֲמַר (ישעיה סג) צוּעָה בְּרוּב כַּחוּ.

מִי יְקִימְנוּ – הוּא לֹא יְקוּם לְנִקְם מֵהֶם
נִקְמָה קִטְנָה, אַלֵּא מִי יְקִימְנוּ. מִי, כְּמוֹ
שְׂנַאֲמַר (איכה ב) מִי יִרְפָּא לָךְ, וְהוּא עוֹלָם

שְׁהוּא יוֹתֵר חֲזָק, כִּךְ יִשְׂרָאֵל הֵם חֲזָקִים,
שְׂכִינְתָא הָעוֹלָם עֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת
מִפְתִּיחַ וְדוּחָקִים אוֹתָם, וְהֵם עוֹמְדִים
בְּדַתָּם וּבְמִנְהַגֵּיהֶם כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא.

כִּךְ שְׂכִינְתָא, שְׂאָף עַל גַּב שְׂכִינְתָּב (עמוס ה)
נִפְלָה לֹא תּוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל,
הִיא חֲזָקָה כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא בְּנִפְיָלָה הַזֶּה.
מַה אַרְיֵה וְלָבִיא לֹא נִפְלִים אַלֵּא כְּדֵי
לְטְרַף טְרַף וְלִשְׁלֹט, שְׁהֵרִי מִרְחוֹק מֵרִית

שְׁלֹטְנוֹתָא לְאַתְקַפּא לְכָלֵּא. וּכְתִיב, (איוב לח) מִכְּטֵן מִי
יֵצֵא הַקֶּרֶחַ וְאוֹקְמוּהָ:

לֹא יסור שֶׁבֶט מִיְהוּדָה וְגו', אוֹקְמוּהָ חֲבֵרֵיִא, אֲבָל
עַד כִּי יבֹא שִׁיל"ה בְּה"א, בְּגִין דְּשֶׁאֵר בּוֹ,
לְאַחֲזָאָה הָכָא רָזָא (הָכָא) דְּשִׁמְא קַדִּישָׁא י"ה, בְּאַתֵּר
אַחֲרָא שִׁילוֹ בְּלֹא ה', בְּאַתֵּר אַחֲרָא שְׁלֵה בְּלֹא י',
וְהָכָא שִׁיל"ה בְּיוֹד ה"א, רָזָא דְּשִׁמְא קַדִּישָׁא עֲלָאָה,
דְּשִׁבְיַתָּא תְּקוּם בְּשִׁמְא (ס"א דָּא) דִּי"ה וְאִיהוּ רָזָא דִּי
(ס"א מ"י), בְּדִקְאֵמְרֵינוּ.

השלמה מההשמטות (סימן כא)

אוֹסְרֵי לְגַפְּנָא עִיר"ה וְלְשׁוֹרְק"ה בְּנֵי אֶתְוֵנוּ כַּפִּס בִּינָן
לְבָשׁוּ וּבְדָם עֲנָבִים סוּתָה. תְּמַנְיָא דְרַגְנִין
כְּלִילָן בְּהָאֵי קָרָא. אַרְבַּע מְנַהוֹן דְּמִינָן אַחֲדָדִי, תְּרִין
מְנַהוֹן דְּמִינָן אַחֲדָדִי, וְתִרְיָן אַחֲרַנִּין דְּמִינָן אַחֲדָדִי.

לשון הקודש

שְׁשִׁבְיַתָּא תְּקוּם בְּשֵׁם וְהוּא שֶׁל י"ה, וְהוּא
סוּד שֶׁל י' וְי"ו, כְּפִי שְׁאֵמְרֵנוּ.

השלמה מההשמטות (סימן כא)

אוֹסְרֵי לְגַפְּנָא עִירָה וְלְשׁוֹרְקָה בְּנֵי אֶתְוֵנוּ
כַּפִּס בִּינָן לְבָשׁוּ וּבְדָם עֲנָבִים סוּתָה
(בראשית מט). שְׁמוֹנָה דְרַגּוֹת כְּלוּלוֹת
בְּכַסּוּק זֶה. אַרְבַּע מֵהֶן דּוּמוֹת זו לְזוּ,
שְׁתַּיִם מֵהֶן דּוּמוֹת זו לְזוּ, וּשְׁתַּיִם אַחֲרוֹת
דּוּמוֹת זו לְזוּ. אַרְבַּע שְׁדוּמוֹת זו לְזוּ הֵן

הַעֲלִיּוֹן שְׁבוּ שְׁלֹטוֹן לְחֹזֶק לְכָל, וּכְתוּב
(איוב לח) מִכְּטֵן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ, וּבְאַרְוָה.

לֹא יסור שֶׁבֶט מִיְהוּדָה וְגו', בְּאַרְוֵי
הַחֲבֵרִים, אֲבָל עַד כִּי יבֹא שִׁיל"ה,
בְּה"א, מִשּׁוּם שְׁבִשְׁאֵר בּוֹ, לְהִרְאוֹת
כָּאֵן אֶת סוּד וְכָאֵן הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ י"ה.
בְּמִקּוּם אַחֵר שִׁילוֹ בְּלִי ה"א, וּבְמִקּוּם
אַחֵר שְׁלֵה בְּלִי יו"ד, וְכָאֵן שִׁיל"ה בְּיוֹד
ה"א, סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ הַעֲלִיּוֹן,

אַרְבַּע דְּדַמְיִין אֶהְדְּרִי אֵינִין גַּפְּן שׁוּרְקָה, הֵיִינוּ גַּפְּן
 הֵיִינוּ שׁוּרְקָה דְּמִנְהוֹן נַפְקִין עֲנָבִים וּמִנְהוֹן מִתְּעַבִּיד
 חֲמָרָא דְּאִיקְרִי יִין וְכִלְהוּ רָזָא חֲדָא וּמִשְׂרָשָׂא חַד
 נַפְקִין וְנַגְדִּין. וְתַרִּין דְּדַמְיִין אֶהְדְּרִי עִירָה אֶתְוֵנוּ,
 הֵיִינוּ עִירָה הֵיִינוּ אֶתְוֵנוּ וְרָזָא חֲדָא נִינְהוּ וּבְדַרְגָּא
 חֲדָא כְּלִילָן וּמְרָזָא חֲדָא נַגְדִּין.

לְבוּשׁ"ו סוּת"ה הֵיִינוּ מְלָה חֲדָא וְרָזָא חֲדָא (שמות כ"ג)
 כִּי הִיא כְּסוּתוֹ לְבָדָה הִיא שְׂמַלְתוֹ לְעוּרוֹ.
 זְמַנָּא קַרְיִיה בְּסוּת זְמַנָּא אַחְרָא קַרְיִיה לְבוּשׁ זְמַנָּא
 אַחְרָא קַרְיִיה שְׂמַלָּה וְכִלְהוּ מִשְׂרָשָׂא חֲדָא נַגְדִּין
 וּמְלָה חֲדָא עֲבָדִין וְחִלּוּפָא דְשְׂמָהֶן רָזִין עֲלָאִין כְּלִילָן
 בְּהוּ, וּמָאן דְּדִיִּיק טַעִים מִיְדֵי. וּמָאן דְּלֹא דִיִּיק, לָא
 טַעִים וְלֹא מִיְדֵי. וְהֵי תְּמַנְיָא דְרַגְיִין רָזִין עֲלָאִין
 רְמִיזִין בְּהוּ, אֲבָל קָרָא בְּפִשְׁטִיהָ קֵאִי.

לשון הקודש

שְׂמַלְתוֹ לְעוּרוֹ. פַּעַם קוֹרָא לוֹ כְּסוּת,
 וּפַעַם אַחֲרַת קוֹרְאוֹ לְבוּשׁ, וּפַעַם
 אַחֲרַת קוֹרְאוֹ שְׂמַלָּה, וּכְלָם מִשְׂרָשׁ
 אֶחָד שׁוֹפְעִים וְדָבַר אֶחָד עוֹשִׂים, וְחִלּוּף
 הַשְּׂמוֹת כְּלוּלִים בְּהֶם סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים,
 וּמִי שְׂדִיִּיק טַעֵם מִשְׁהוּ, וּמִי שְׂלֹא דִיִּיק –
 לֹא טַעֵם וְלֹא מִשְׁהוּ. וְשְׂמוּנָה הַדְּרָגוֹת
 הִלְלוּ רְמוּזִים בְּהֵן סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים, אֲבָל
 הַפְּסוּק עוֹמֵד כְּפִשְׁטוֹ.

גַּפְּן שׁוּרְקָה, הֵיִנוּ גַּפְּן הֵיִנוּ שׁוּרְקָה,
 שְׂמָהֶם יוֹצְאִים עֲנָבִים וּמָהֶם נַעֲשֶׂה יִין
 שְׂנַקְרָא יִין, וְכִלְן סוּד אֶחָד וּמִשְׂרָשׁ
 אֶחָד יוֹצְאוֹת וְשׁוֹפְעוֹת. וְשְׂתִיִּים שְׂדוּמוֹת
 זוֹ לְזוֹ – עִירָה אֶתְוֵנוּ, הֵיִנוּ עִירָה הֵיִנוּ
 אֶתְוֵנוּ, וְסוּד אֶחָד הֵם, וּבְדַרְגָּה אַחַת
 כְּלוּלוֹת וּמְסוּד אֶחָד שׁוֹפְעוֹת.
 לְבוּשׁ"ו סוּתָה זֶה דְּבַר אֶחָד וְסוּד אֶחָד,
 כִּי הִיא כְּסוּתָה לְבָדָה הִיא

תָּא חַוִּי, יַעֲקֹב שְׁלִימָא דְאַבְהֵן הָוֵה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר
 (בְּרַאשִׁית כ"ה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם וְגו' מָאִי אִישׁ תָּם
 דְּאַשְׁתְּכַלֵּל מִחֲכָמַתָּא דְלַעִילָא וּמִחֲכָמַתָּא דְלַתְתָּא
 וְהֵינּוּ דְכְתִיב יוֹשֵׁב אַהֲלִים, תִּרְיִן אַהֲלִים נִינְהוּ. אַהֲלִ
 דְּאִיקָרִי לְפָנִים מִן הַפְּרָגוּד וְאַהֲלִ דְּאִיקָרִי אַחֲזִרִי
 הַפְּרָגוּד וְכַלִּיל הָוֵה מִתְרִין סְטְרִין, מִכְּפִתִי גִנְאִי וּמִכְּפִתִי
 בְּרָאִי וּמָאן אֹלִיף לִיה לַיַּעֲקֹב כּוּלִי הָאִי.

תָּא חַוִּי, דְהָא אֵינּוֹן שְׁנֵי דְהָוֵה טָמִיר וְגִנְזִי בְּהַדְרִיָּהוּ
 דְשֵׁם וְעֵבֶר, שֵׁם אֹלִיף לִיה חֲכָמַתָּא עֲלָאָה
 דְכְּפִתִי גִנְאִי. וְעֵבֶר אֹלִיף לִיה תְּרַשְׁתָּא (ס"א חֲכָמַתָּא)
 תְּתָאָה וְסִימְנִיד (יְהוֹשֻׁעַ כ"ד) בְּעֵבֶר הִנְהָר יִשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם
 מִעוֹלָם. מָאִי בְּעֵבֶר הִנְהָר אֲלָא רָזָא הוּא דְכָל יוֹמֵיחוּן
 דְּאֵינּוֹן קְדָמָאִי לָא הוּוּ אֹלִיפֵן אֲלָא חֲכָמַתָּא תְּתָאָה
 דְּאַתְיָא מִכְּפִתִי בְּרָאִי דְּאִיקָרִי אַחֲזִרִי הַפְּרָגוּד וּכְבֵּינּוֹן

לשון הקודש

כל זה?

בא ראה, שהרי אותן שנים שהיה
 טמון ונגזו עם שם ועבר, שם למד אותו
 חכמה עליונה של בתים פנימיים. ועבר
 למד אותו בשפות והקמתן תחתונה,
 וסימן לדבר - (יהושע כד) בעבר הנהר
 ישבו אבותיכם מעולם. מה זה בעבר
 הנהר? אלא סוד הוא, שכל מימיהם של
 אותם קדמונים לא היו לומדים אלא

בא ראה, יעקב השלם שבאבות היה,
 כמו שנאמר (בראשית כה) ויעקב איש תם
 וגו'. מה זה איש תם? שנתקן מן
 החכמה שלמעלה ומחכמה שלמטה,
 והינו שבתוב יושב אהלים. שני אהלים
 הם - אהל שנקרא לפניו מן הפרגוד,
 ואהל שנקרא אחורי הפרגוד, וכלול
 היה משני צדדים - מפתים פנימיים
 ומפתים חיצוניים, ומי למד את יעקב

דְּאֲחֹרֵי הַפְּרָגוֹד הוּוּ מְתַדְבְּקִין וְהוּוּ מוֹדִיעִין לֹון מִלִּין
 דְּעִתִּידִין לְמִיתִי לְעֶלְמָא בִישׁ אִו טָב וּכְדִין הוּוּ כָּל
 אֵינוֹן דְּרִין עַד דְּאֲתָא הֵהוּא סְטָרָא דְקְדוּשָׁא עֲלָאָה
 וְאַמְשִׁיד לִיה לְאַבְרָהָם וְאוֹדַע לִיה מְלִין דְּשֶׁרְשָׁא
 דְּאֲתַמְשָׁבָאן לְעֶלְמָא דְלֵהוֹן מִפְתִּי גֵוָאי וּמִתְמָן שְׂאֲבִין
 כָּל אֵינוֹן דְּאֶקְרוּן בְּתִי בְרָאי וּמִתְמָן מִתְהוּוֹן קֶצֶת
 מִלִּין לָא כְּלָא, וְסִימְנִיד מִתְמַצִּית גּוֹפָה שְׁל אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל הָעוֹלָם שׁוֹתָה.

וּמִהָאִי שְׁעֵתָא דְקָאִים אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם
 עַל הֵהוּא סְטָרָא קְדִישָׁא דְמִינִיה כְּלָא נָפִיק
 וְנָגִיד וּבִיה כְּלָא תְלִיין נָפִיק לִיה לְשַׁעֲתִיה מִהָאִי
 סְטָרָא דְאֵינוֹן בְּנֵי עֶבֶר הִנְהָר וְאֲתָא לִיה לְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא
 בְּאַרְעָא קְדִישָׁא. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (יְהוֹשֻׁעַ כ"ד) וְאַקַּח
 אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם מֵעֶבֶר הִנְהָר וְאוֹלַךְ אֹתוֹ בְּכָל

לשון הקודש

כָּל אֵלוֹ שְׁנִקְרָאִים בְּתִים חִיצוֹנִים,
 וּמִשָּׁם מִתְהוּיִם קֶצֶת דְּבָרִים, לָא הַכֵּל,
 וְסִימָן לְדָבָר – מִתְמַצִּית גּוֹפָה שְׁל אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל הָעוֹלָם שׁוֹתָה.

וּמִשְׁעָה זֹו שְׁעַמַּד אַבְרָהָם אָבִינוּ, עָלֵינוּ
 הַשְּׁלוֹם, עַל אוֹתוֹ צַד הַקְּרִשָׁה, שְׁמִמְנוּ
 הַכֵּל יוֹצֵא וְשׁוֹפֵעַ וְכוּ הַכֵּל תְּלוּי, יוֹצֵא לוֹ
 לְשַׁעֲתוֹ מִצַּד זֶה שְׁהֵם בְּנֵי עֶבֶר הִנְהָר,
 וְכֹא לוֹ לְהַשְׁתַּעֲשַׁע בְּאַרְץ הַקְּדוּשָׁה. זֶהוּ

הַכְּמָה תְּהִתְנֶנָּה שְׁבָאָה מִבְּתִים
 חִיצוֹנִים שְׁנִקְרָאִים אֲחֹרֵי הַפְּרָגוֹד,
 וּבְאוֹתָם שְׁאֲחֹרֵי הַפְּרָגוֹד הִיוּ דְבָקִים,
 וְהִיוּ מוֹדִיעִים לָהֶם דְּבָרִים שְׁעִתִּידִים
 לְבָא לְעוֹלָם, טוֹב אִו רַע, וְאִזּוּ הִיוּ כָּל
 אוֹתָם דּוֹרוֹת, עַד שְׁבָא אוֹתוֹ צַד
 הַקְּרִשָׁה וְהַמְשִׁיד לוֹ לְאַבְרָהָם וְהוֹדִיעוּ
 דְּבָרִים שְׁל שְׁרֵשׁ שְׁנַמְשָׁכִים לְעוֹלָם
 שְׁלָהֶם מִבְּתִים פְּנִימִים, וּמִשָּׁם שׁוֹאֲבִים

אָרֶץ בְּנֵעוּן. אָרֶץ בְּנֵעוּן מִמַּשׁ אֶרְעָא דְשָׂאָר חַיִּילִין
עֲלָאִין תְּבִירִין תְּחֻתָּהּ תַּפְּן וְלִית לְהוּן קִיּוּמָא בְּהַדָּה:

(עד כאן מזהה שמטות)

אִסְרִי לְגַפְּן עִירָה וְלִשְׂרָקָה בְּנֵי אֶתְנֹו וְגו'. רַבִּי חֵיִיא
פָּתַח, (תהלים קכ"א) ה' יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל רָע יִשְׁמֹר אֶת
נַפְשְׁךָ, בִּינוּן דְּאָמַר ה' יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל רָע, אִמַּאי יִשְׁמֹר
אֶת נַפְשְׁךָ. אֵלָא ה' יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל רָע, בְּהַאי עֲלֵמָא.
יִשְׁמֹר אֶת נַפְשְׁךָ בְּהַתּוּא עֲלֵמָא.

שְׂמִירָה דְּהַאי עֲלֵמָא הוּא, לְמַהוּי נָטוּר בַּר נֶשׁ
מִכְּמָה זִינִין בִּישׁוּן מְקַטְרָגִין, דְּאֲזֵלִין
לְקַטְרָגָא בְּנֵי נֶשׂא בְּעֲלֵמָא, וְלֹאֲתֵדְבַקָא בְּהוּ.
בְּהַתּוּא עֲלֵמָא מָאִי הוּא, כְּמָה דְּאֲמָרֵן. כִּד נָפִיק
בַּר נֶשׁ מִהַאי עֲלֵמָא, אִי אִיתּוּ זְכוּי, נִשְׁמַתָּא דִּילִיה
סְלֵקָא וְאֲתַעְטָרַת בְּאַתְרֵיהּ. וְאִי לָא, כְּמָה חֲבִילִין

לשון הקודש

ישמר את נפשך? אלא ה' ישמרך מכל
רע - בעולם הזה, ישמר את נפשך -
באותו עולם.

שמירה של העולם הזה הוא, להיות
האדם שמור מכמה מינים רעים
מקטרגים שהולכים לקטרג בני האדם
בעולם ולדבק בהם. באותו העולם מה
זה? כמו שאמרנו, פשוטא אדם מן
העולם הזה, אם הוא זוכה - נשמתו
עולה ומתעטרת במקומה, ואם לא -

שכתוב (יהושע כד) ואקח את אביכם את
אברהם מעבר הנהר ואולף אותו בכל
ארץ בנעו, ארץ בנעו ממש, ארץ
ששאר החילות העליונים נשברים
תחתיה שם, ואין להם קיום עמה: ע"כ

מההשמטות

אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו
וגו'. רבי חייא פתח, (תהלים קכ"א) ה'
ישמרך מכל רע ישמר את נפשך. בין
שאמר ה' ישמרך מכל רע, לשם מה

טְרִיקוּן אֲזַדְמָנָן, לְאַנְגָּדָא לִיה לְגִיחָנָם, וְלֹאֲמָסְרָא
 לִיה בִּידָא דְדוּמָה, דְּאַתְמָסְרָא לְמִמְנָא עַל גִּיחָנָם,
 וְתַלְיִסְר אֶלְף רְבוּא מִמְנָן עֲמִיחָה, וְכִלְהוּ אֲזַדְמָנָן עַל
 נַפְשֵׁיהוּ דְחַיִּיבָא.

תָּא חָזִי, שְׁבַעָה מְדוּרִין אִית בֵּיה בְּגִיחָנָם, וְשְׁבַעָה
 פְּתִיחִין. וְנִשְׁמְתָא דְחַיִּיבָא עָאלַת, וְכִמְה טְרִיקוּן,
 טְהִירִין, נְטוּרִי תְרַעִי, וְעֲלִיחָו חַד מִמְנָא בְּכַל תְּרַעָא
 וְתְרַעָא, וְנִשְׁמְתָהוּן דְחַיִּיבָא אֲתְמָסְרוּן לְאִינוּן מִמְנָן,
 עַל יְדָא דְדוּמָה. כִּיּוּן דְּאַתְמָסְרוּן בִּידֵיהוּ, סְתָמִין
 תְּרַעִין דְּאִשָּׂא דְמִלְחָטָא.

דְּהָא תְּרַעִין בְּתַר תְּרַעִין חָזִי, תְּרַעִין כְּלָהוּ פְּתִיחִין
 וְסְתִימִין, אִינוּן דְּלִבְר פְּתִיחִין, דְּלָגוּ סְתִימִין.
 וּבְכַל שַׁבַּת וְשַׁבַּת כְּלָהוּ פְּתִיחִין, וְנַפְקִין חַיִּיבָא עַד
 אִינוּן פְּתִיחִין דְּלִבְר, וּפְגָעִין נִשְׁמְתִין אַחַרְנִין.

לשון הקודש

ושער, ונשמות הרשעים נמסרות
 לאותם ממנים על ידי דומה. כיון
 שנמסרות בידיהם, סותמים שערים של
 אש לזהם.

שערי יש שערים אחר שערים. כל
 השערים פתוחים וסתומים, החיצוניים
 פתוחים והפנימיים סתומים, ובכל
 שבת ושבת כלם פתוחים, ויוצאים
 הרשעים עד לאותם השערים

כמה קבוצות של מחבלים מזמנים
 למשך אותו לגיהנם ולמסר אותו בידי
 דומה, שנמסר לממנה על הגיהנם,
 ושלוש עשרה אלף רבוא ממנים עמו,
 וכלם מזמנים על נפשות הרשעים.

בא ראה, שבעה מדורים יש בגיהנם,
 ושבעה פתחים. ונשמת הרשע נכנסת,
 וכמה מלאכי חבלה, רוחות, שומרי
 השערים, ועליהם ממנה אחד בכל שער

דַּמְתֶּעַכְבִּין בְּפִתְחֵין דְּלִבְר. כִּד נִפְק שִׁבְתָּא, כְּרוּזָא
 קָאִי בְּכַל פִּתְחָא וּפִתְחָא, וְאָמַר (תהלים ט) יִשׁוּבוּ רְשָׁעִים
 לְשִׂאוּלָה וְגו'.

תָּא חָזִי, נִשְׁמָתִין דְּצַדִּיקֵינָא, קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא נָטִיר
 לְזוֹן, וְדָלָא יִתְמַסְרוֹן פִּידָא דְדוּמָה, וְהוּא מְמַנָּא,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, יִשְׁמַר צִאתְךָ וּבֹאֲךָ וּכְתִיב יִשְׁמַר
 אֶת נַפְשְׁךָ. (דף קל"ח ע"א)

אִסְרֵי לְגַפְּן עִירָה. מָאִי גַפְּן, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
 כְּמָא דְאֵת אָמַר, (תהלים פ) גַּפְּן מִמְּצָרִים תִּסְיַע.
 וּכְתִיב, (תהלים קכ"ח) אֲשַׁתְּךָ כְּגַפְּן פּוֹרְיָה, אֲשַׁתְּךָ, כְּהֵאִי
 גַפְּן קְדִישָׁא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הֵאִי גַפְּן דְּמִבְּרַכִּינָן
 בֵּיהּ בּוֹרָא פְּרִי הַגֶּפֶן. בּוֹרָא, הֵינֵנו דְּכְּתִיב, עֵץ עוֹשֶׂה
 פְּרִי. פְּרִי הַגֶּפֶן, דָּא עֵץ פְּרִי. עוֹשֶׂה פְּרִי, דְּכֵר, עֵץ
 פְּרִי דָּא נּוֹקְבָא. בְּגִינֵי כֵּךְ, בּוֹרָא פְּרִי הַגֶּפֶן דָּא

לשון הקודש

נפֿשְׁךָ.

אִסְרֵי לְגַפְּן עִירָה. מַהִי הַגֶּפֶן? זוֹ כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים פ) גַּפְּן
 מִמְּצָרִים תִּסְיַע, וְכְתוּב (שם קכח) אֲשַׁתְּךָ
 כְּגַפְּן פּוֹרְיָה. אֲשַׁתְּךָ כְּגַפְּן הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זוֹ הַגֶּפֶן שֶׁמְבָרְכִים בָּהּ
 בּוֹרָא פְּרִי הַגֶּפֶן. בּוֹרָא – הֵינֵנו שֶׁכְּתוּב
 (בראשית א) עֵץ עוֹשֶׂה פְּרִי. פְּרִי הַגֶּפֶן – זֶה
 עֵץ פְּרִי. עוֹשֶׂה פְּרִי – זָכָר. עֵץ פְּרִי – זוֹ

הַחַיּוֹנִיִּים, וּפּוֹנְשִׁים נִשְׁמוֹת אַחֲרוֹת
 שֶׁמְתַעַבְבוֹת בְּפִתְחֵים הַחַיּוֹנִיִּים.
 וּכְשִׁינֵצֵאת שַׁבָּת, הַכְּרוּז עוֹמֵד בְּכָל
 פִּתְחָא וּפִתְחָא וְאֹמֵר: (תהלים ט) יִשׁוּבוּ
 רְשָׁעִים לְשִׂאוּלָה וְגו'.

כֵּאֵל זֶה, נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר אוֹתָן שְׁלֵא יִמְסְרוּ לְיַדִּי
 דוּמָה, שֶׁהוּא הַמְּמַנָּה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
 יִשְׁמַר צִאתְךָ וּבֹאֲךָ, וְכְתוּב יִשְׁמַר אֶת

דְּבַר וְנִקְבָּא כְּתָרָא. (ס"א נשמתיהון דצדיקניא אינון פרי הגפן כדאמר בורא פרי הגפן).

אֶסְרֵי לְגַפְּן עִירָה, דָּא מְלָכָא מְשִׁיחָא, דְּזַמִּין
לְשִׁלְטָאָה עַל כָּל חֵילֵי עַמְמֵיָא, חֵילִין דִּי
מִמֶּנּוּ עַל עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, וְאִינוּן
תְּקֵפָא דְלִחוֹן לְאַתְתְּקָפָא, וְזַמִּין מְלָכָא מְשִׁיחָא
לְאַתְגַּבְרָא עֲלֵיהוּ.

בְּגִין דִּהָאֵי גַפְּן, שְׁלִיט עַל כָּל אֲלִין כְּתָרִין תְּתָאִין,
דְּשְׁלִטֵי בְּהוּ עַמְמֵיָא עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים
וּמְזֻלוֹת, הָאֵי נִצַּח לְעֵילָא. יִשְׂרָאֵל, דְּאִינוּן שְׂרָקָה,
יְשִׁיעוּן וַיִּנְצַחוּן חֵילִין אַחֲרֵינוּן לְתַתָּא, וְעַל כֵּלָּהוּ יִתְגַּבֵּר
מְלָכָא מְשִׁיחָא. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (זכריה ט) עֲנִי וְרוֹכֵב
עַל חֲמוֹר וְעַל עִיר. עִיר וַחֲמוֹר תֵּרִין כְּתָרִין אִינוּן,
דְּשְׁלִטֵי בְּהוּ עַמְמֵיָא עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת,
וְאִינוּן מְסִטֵר שְׂמַאלָא סְטָרָא דְחוּל.

לשון הקודש

עליהם.

משום שגפן זו שולטת על כל אותם הכתרים התחתונים ששולטים בהם עמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות, זו מנצחת למעלה. ישראל, שהם שרקה, יכלו וינצחו התילות האחרים למטה, ועל כולם יתגבר מלך המשיח. זהו שכתוב (זכריה ט) עני ורכב על חמור ועל

נקבה. משום כך בורא פרי הגפן, זה זכר ונקבה כאחד. ונשמות הצדיקים הן פרי הגפן, כמו שאמר בורא פרי הגפן.

אסרי לגפן עירה - זה מלך המשיח שעתיד לשלט על כל תילות העמים, התילות הממנים על עמים עובדי כוכבים ומזלות, והם חזק שלהם להתחזק, ועתיד מלך המשיח להתגבר

וְמָה דְאָמַר עָנִי, וְכִי מִלְפָּא מְשִׁיחָא עָנִי אֶקְרִי. אֵלָּא
הָכִי אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּגִין דְּלִית לִיה מְדִילִיה
וְקָרִינָן לִיה מְלָךְ הַמְּשִׁיחַ. דָּא הוּא סִיחָרָא קְדִישָׁא
לְעִילָא, דְּלִית לָהּ נְהוּרָא אֵלָּא מִשְׁמַשָּׁא.

מִלְפָּא מְשִׁיחָא דָּא, יִשְׁלוּט בְּשַׁלְטָנְיָה, יִתְיַחַד
בְּדוּכְתִיָּה, וּבְדִין (זכריה ט) הִנֵּה מִלְכָּךְ יָבֹא לָךְ,
סְתָם. אִי לְתַתָּא עָנִי הוּא, דְּהָא בְּסִטְרָא דְּסִיחָרָא
הוּא. אִי לְעִילָא עָנִי, אֶסְפַּקְלָרְיָא דְּלָא נְהָרָא. לָחַם
עָנִי. וְעַם כָּל דָּא, רוֹכֵב עַל חֲמוֹר וְעַל עִיר, תְּקַפָּא
דְּעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, לְאַפְפִּיָּא
תַּחוּתֵיה, וַיִּתְתַּקֵּף קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדוּכְתִיָּה.

כַּבֶּם בֵּינָן לְבוֹשׁוֹ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה סג) מִי זֶה
בָּא מֵאֲדוּם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבְּצָרָה, וּכְתִיב

לשון הקודש

יִתְיַחַד בְּמִקְוָמוֹ, וְאִז (שם) הִנֵּה מִלְכָּךְ
יָבֹא לָךְ, סְתָם. אִם לְמַטָּה – עָנִי הוּא,
שְׁהָרִי בְּצַד הַלְבָנָה הוּא. אִם לְמַעְלָה –
עָנִי, אֶסְפַּקְלָרְיָה שְׁאִינָה מְאִירָה, לָחַם
עָנִי. וְעַם כָּל זֶה, רֹכֵב עַל חֲמוֹר וְעַל עִיר,
חֲזָקָה שֶׁל עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים
וּמְזֻלוֹת לְכַפּוֹתָם תַּחְתֵּינוּ, וַיִּתְחַזַּק
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמִקְוָמוֹ.

כַּבֶּם בֵּינָן לְבוֹשׁוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סג)
מִי זֶה בָּא מֵאֲדוּם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבְּצָרָה,

עִיר. עִיר וְחֲמוֹר הֵם שְׁנֵי כְתָרִים
שְׁשׁוּלְטִים בָּהֶם עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדַת
פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, וְהֵם מְצַד הַשְּׂמָאל, צַד
הַחֵל.

וְמָה שֶׁאָמַר עָנִי – וְכִי מְלָךְ הַמְּשִׁיחַ
נִקְרָא עָנִי? אֵלָּא כִּךָ אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
מִשּׁוֹם שֶׁאֵין לוֹ מְשָׁלוֹ, וְקוֹרְאִים לוֹ מְלָךְ
הַמְּשִׁיחַ. זֹהִי הַלְבָנָה הַקְדוּשָׁה לְמַעְלָה
שֶׁאֵין לָהּ אוֹר אֵלָּא מִן הַשְּׁמַשׁ.

מְלָךְ הַמְּשִׁיחַ הַזֶּה יִשְׁלַט בְּשַׁלְטוֹנָו,

פּוֹרָה דְּרַכְתִּי לְבַדִּי וְגו'. כַּבֵּם בַּיּוֹן דָּא סָטֵר גְּבוּרָה,
 דִּינָא קִשְׂיָא, לְמַחְוֵי עַל עַמְמֵינָא עוֹבְדֵי עֲבוּדַת
 בּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת, וּבְדָם עֲנָבִים סוּתָה, דָּא אֵילָנָא
 לְתַתָּא, בִּי דִינָא דְאֶקְרִי עֲנָבִים, וַיִּינָא אֶתְמַסֵּר (ס"א
 אֶסְתֵּמֵר) בְּדָם עֲנָבִים, בְּגִין לְאַתְלַבְּשָׁא בְּתַרוּוֹיִיהוּ,
 לְתַבְרָא תַחֲזִיתִיהּ כָּל שְׂאֵר עַמּוּן עוֹבְדֵי עֲבוּדַת
 בּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת וּמְלַכִּין דְּעֵלְמָא.

רַבִּי יוֹסִי פִתַּח וְאָמַר. אֶסְרִי לְגַפְנֵן עִירָה. וּכְתִיב,
 (בראשית מ) וּבְגַפְנֵן שְׁלֹשָׁה שָׂרִיגִם וְהִיא כְּפוּרְחַת
 עֲלֵתָהּ נֹעָה. תָּא חֲזִי, כַּמָּה אֶטְוִימִין אֵינוּן בְּנֵי נָשָׂא,
 דְּלֹא יָדְעוּן וְלֹא מִשְׁגִּיחִין בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיחֹן, וְלֹא
 מְסַתְּפְלִי בְּמַלְי דְאֹרִייתָא, וְלֹא יָדְעֵי אֲרַחֲיִיהוּ בְּמָה
 יִתְפָּסוּן. דְּכְתִיב, (משלי ד) דֶּרֶךְ רָשָׁעִים כְּאֶפְלָה לֹא יָדְעוּ
 בְּמָה יִכְשָׁלוּ.

לשון הקודש

רַבִּי יוֹסִי פִתַּח וְאָמַר, אֶסְרִי לְגַפְנֵן עִירָה,
 וּכְתוּב (בראשית מ) וּבְגַפְנֵן שְׁלֹשָׁה שָׂרִיגִם
 וְהִיא כְּפוּרְחַת עֲלֵתָהּ נֹעָה. בֵּא רְאָה כַּמָּה
 אֶטְוִימִים הֵם בְּנֵי אָדָם שְׁלֹא יוֹדְעִים וְלֹא
 מִשְׁגִּיחִים בְּכַבּוּד רַבּוֹנָם וְלֹא מְסַתְּפְלִים
 בְּדַבְרֵי הַתּוֹרָה וְלֹא יוֹדְעִים דְּרַבִּינְהֵם
 בְּמָה יִתְפָּסוּ, שְׁכַתּוּב (משלי ד) דֶּרֶךְ
 רָשָׁעִים כְּאֶפְלָה לֹא יָדְעוּ בְּמָה יִכְשָׁלוּ.

וּכְתוּב פּוֹרָה דְּרַכְתִּי לְבַדִּי וְגו'. כַּבֵּם
 בַּיּוֹן – זֶה הַצַּד שֶׁל גְּבוּרָה, דִּין הַקִּשְׂיָה,
 לְהִיטֵת עַל עַמּוּם עוֹבְדֵי עֲבוּדַת בּוֹכָבִים
 וּמְזֻלוֹת. וּבְדָם עֲנָבִים סוּתָה – זֶה הָעֵץ
 לְמַטָּה, בֵּית דִּין שְׁנִקְרָא עֲנָבִים, וְהַיּוֹן
 נִמְסָר (נִשְׁמָר) בְּדָם עֲנָבִים כְּדִי לְהַתְּלַבֵּשׁ
 בְּשִׁנְיָהֶם, לְשַׁבֵּר תַּחֲזִיתוֹ כָּל שְׂאֵר
 הָעַמּוּם עוֹבְדֵי עֲבוּדַת בּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת
 וּמְלַכֵי הָעוֹלָם.